

MAGYAR LEVÉLTÁROSOK EGYESÜLETE
1014 Budapest, Bécsi kapu tér 2-4.
Levelezési cím: 1364 Budapest, Pf. 233.
Tel.: +36 70 280-6765
E-mail: mle.titkarsag@gmail.com
Web: www.leveltaros.hu

Szakmai beszámoló a Levéltári Szemle 2014. évi 1-4. számának megjelenéséről

A Levéltári Szemle az ország egyik legrégebb szakmai folyóirata, amely 2014-ben lépett 64. évfolyamába. A kiadók és a szerkesztőség céljai, törekvései a tervezett évfolyam számai tekintetében a korábbi tanulságok figyelembe vétele mellett az új helyzet és kihívások követelményeire összpontosított.

A levéltári szakma jelenleg világméretű átalakulási folyamat részese. Az emlékezeti kultúra sokirányú és széleskörű kibontakozása a levéltárakat szerte a világon kiragadja a hagyományos igazgatási paradigmájú, passzív, pusztán őrző szerepkörből és egyre inkább aktív, a hétköznapi kultúraformáló tényezőjévé avatja, amely az iratértékelési és értelmezési lehetőségeket is új megvilágításba helyezi.

Folyóiratunk 2014. évi számainak vezető közleményei – úgy vélem – a levéltárügy számos fontos, a mai szakmai megközelítések tekintetében közérdeklődésre számot tartó területtel foglalkoztak.

Így az 1. szám vezető közleményeiben az intézményi átalakulás szakmát érintő következményeivel, a gyűjtőterületi munka iratértékelési kérdéskörével, valamint az utóbbi időszakban ezen némileg elhanyagolt területnek a régebbi megközelítések során felmerült szempontjai újraértelmezési lehetőségeivel foglalkoztunk.

Az európai szakmai szintéren tapasztalható sok esetben eltérő gyakorlat, a különféle kezdeményezések, valamint az egyes országok sajátos megoldásai, megközelítési módjai indokolják a szélesebb körű kitekintést. A Magyar Levéltárosok Egyesülete közreműködésével, vezető hazai szakemberek részvételével lebonyolított nyugat-európai tanulmányút során számos tapasztalatot szereztek az azon résztvevők, amelyeknek – beszámolók közreadásával – folyóiratunk 2. száma biztosított teret.

A 3. szám részint szűkebb szakmai kérdésekkel, részint dokumentáris háttérű történeti tematikákkal foglalkozott. Az előbbi vonatkozásban az iratértékelések módszertanát érintve az iratmintavételezési eljárás lehetőségeit boncolgattuk, valamint az ügyfélszolgálat levéltári gyakorlatának nyitott kérdéseit állítottuk a szakmai kérdések homlokterébe; e mellett dokumentáris háttérű, mind hagyományos politikatörténeti, mind társadalomtörténeti szempontú elemzéseknek is helyet adtunk.

A 4. szám vezető anyaga a levéltárhasználatnak a kutatási jogokhoz kapcsolódó kérdéskörét, ezek történeti alakulását tekintette át. Az I. világháborúval kapcsolatos szakmai szempontú értelmezések nyomán három tanulmány közreadásával is kapcsolódtunk a széleskörű megemlékezések sorozatához; mindemellett levéltártörténeti írás is helyet kapott a lapban.

A hazai levéltárügyben is tapasztalható átalakulások folytán fokozott jelentősége van annak, hogy a szakma gyakorlóit orientációs lehetőséget kapjanak a fölmerülő alternatívák tekintetében, továbbá fórumhoz jussanak szakmai munkájuk, tudományos igényeik és a fenti tematikák mentén létrejövő publikációk közzététele tárgyában.

A megjelent számokban – úgy vélem – kellő teret adtunk a fenti tematikai meghatározottságok által körvonalazott tanulmányoknak, közleményeknek, s nyújtottunk eligazodási lehetőséget a szakmai átalakulás koncepcionális vonatkozásairól.

Az NKA Folyóirat-kiadás Kollégiuma által megítélt támogatás nélkül a Levéltári Szemle megszokott rendben történő kiadása ellehetetlenült volna. A támogatás révén nemcsak a nyomdai költségek finanszírozása vált lehetővé, hanem a szerzők és a szerkesztőbizottság tagjainak munkáját is tudta a kiadó szerény mértékben honorálni.

A négy lapszám 500 – 500 (összesen 2000) példányban került kinyomtatásra, összhangban a pályázatunkban vállaltakkal. Az előfizetők számában az év során nem történt jelentős változás, így teljesült a vállalt 800 példány értékesítése. A sok éves hagyománynak megfelelően minden lapszámból jutattunk az összes magyarországi és határon túli magyar vonatkozású levéltárnak, a nagyobb könyvtáraknak és egyéb társintézményeknek. Az egyesület érdeklődő tagjai számára is ingyenesen elérhetővé tettük a folyóiratot. Mindezek által megvalósult az ingyenesen átadott 1200 példányra tett vállalásunk. Az értékesítések és az ingyenesen átadott példányok révén kimutatható remittenda nem keletkezett.

Összegében elmondható, hogy a Levéltári Szemle, mint a levéltáros szakma egyetlen papír alapon megjelenő évnegyedes folyóirata a 2014-es évben is megvalósította mindazokat a célokat, amelyeket a kiadók és a szerkesztőség az év elején kitűztek.

Budapest, 2015. január 26.

Tyekvicska Árpád

Elnök